

สะท้อน

ไม่เพียงแต่กระบวนการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ จะสร้างความ
เชื่อมั่น หรือ “ซื้อใจ” ให้เกิดความร่วมมือการทำงาน หากเป็นผลที่
ต่อเนื่องจากกระบวนการที่สร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
เอง จุดนี้ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เกิดเป็นชาวบ้านที่เข้มแข็ง
ในการพัฒนาหมู่บ้าน

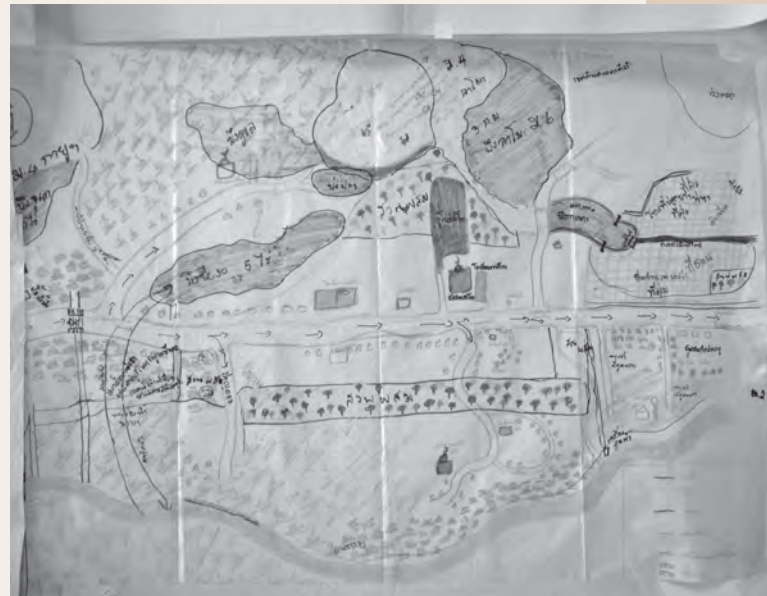
โครงการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นเพื่อฟื้นฟูชายแดนภาคใต้ (ช.ช.ต.)

ปากะตันที่บ้านสะโต

ได้ขยายอาคารไม้เก่าในพื้นที่เดียวกับ มัสยิดเป็นสถานที่ตั้งชั่วคราวของกลุ่มออมทรัพย์ ปากะตันบ้านสะโต คำว่า **“ปากะตัน”** เป็นภาษาถิ่นแปลเป็นไทยหมายถึง **“ความร่วมมือ”** ซึ่งการเลือกใช้ชื่อที่สื่อความหมายนี้มีที่มาที่ไป ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจว่าจะให้เกิด **“ความร่วมมือ”** ภายในชุมชน

หมู่บ้านสะโต หมู่ 5 ตำบลอาซ่อง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา มีจำนวน 304 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 1544 คน เป็นหมู่บ้านที่ประชากรตั้งบ้านเรือนอยู่สองข้างถนน ทางตอนใต้ของหมู่บ้านติดกับบริเวณแม่น้ำสายบุรี เมื่อถึงหน้าฝนต้องเจอกับน้ำท่วมทุกปี ช่วงที่ไปยังทั้ง

ร่องรอยของคราบดินโคลนติดตัวบ้าน ต้นไม้และต้นหญ้าข้างทาง เห็นเรือพายและเรือชูชีพจอดนิ่งอยู่ไม่ห่างจากบ้านเรือนแต่ละหลัง ทุกคนที่นี่มีชีวิตอยู่ใกล้น้ำก็เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับฤดูกาล ยกเว้นบางเรื่องที่เป็นปัญหาซึ่งแก้กันไม่ตก

ใกล้แม่น้ำแต่ขาดแคลนน้ำใช้

“ประปาของเราน้ำแดงมาก เพราะใช้สูบจากน้ำในแม่น้ำสายบุรี เอามากรองก็ไม่ค่อยสะอาด ที่จริงภาครัฐน่าจะดูแล แต่เขาไม่ทำ พอเสร็จโครงการแล้วน้ำจะดื่มได้หรือไม่ รัฐไม่สนใจทำเสร็จหมดงบประมาณก็จบไป แต่ใช้ไม่ได้ชาวบ้านต้องแก้ปัญหาเอง เมื่อมีโครงการจะสนับสนุน ทุกคนก็เห็นด้วยว่าควรซ่อมประปาเป็นอันดับแรก เพราะน้ำเป็นปัจจัยที่เราต้องใช้”

ย้อนกลับไปในการทำประชาคมหมู่บ้าน พบปัญหาเรื่องน้ำเป็นหนึ่งในหลายปัญหาที่เห็นร่วมกัน ปัจจุบันชาวบ้านใช้บริการจากประปาหมู่บ้าน แต่น้ำประปาเป็นสีแดง ชุ่น และมีดินตะกอนมากโดยเฉพาะในช่วงหน้าฝน ซึ่งเครื่องกรองที่มีอยู่ในสภาพทรุดโทรมใช้งานมากกว่า 20 ปี ขาดประสิทธิภาพจึงไม่สามารถกรองตะกอนได้ ทันท่อนจ่ายน้ำแก่ชุมชน เคยพยายามจะเสนอให้อบต.ซ่อมแซม แต่เรื่องก็เงียบหายไป เมื่อมีทุนสนับสนุนการพัฒนาชุมชนโดยสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนาและธนาคารโลก จึงเห็นถึงโอกาสแก้ไขปัญหาน้ำที่ยู่มานาน

เงื่อนไขของโครงการที่ไม่สนับสนุนการจ้างงาน จึงต้องมาช่วยกันลงแรงทำงานด้วยกัน งานแรกคือการลงไปล้างระบบประปา ซึ่งกินเวลาต่อเนื่อง 7 วัน แต่คนในหมู่บ้านก็ไม่ถอยผลัดเปลี่ยนเวียนกันเข้ามาทั้งเด็กและผู้ใหญ่ มีแรงงานทุกวันอย่างน้อย 15 คน จนงานผ่านพ้นไปพร้อมกับรอยยิ้ม และซีโคลนเลอะเทอะติดตัว

กลับบ้านกันถ้วนหน้า จากนั้นก็เป็นการใหญ่นในการก่อสร้างกำแพงกันน้ำไหลที่อาศัยคนมีประสบการณ์ กว่าเสร็จใช้งานเป็นเวลานานถึง 2 เดือน

“น้ำใสขึ้นแต่บริโภคไม่ได้ แต่ละบ้านต้องมีเครื่องมือกรองก่อน ตอนนี้เราคิดว่าอาบน้ำซักเสื้อผ้าได้ก็พอแล้ว ดีกว่าเมื่อก่อน น้ำขุ่นจนซักผ้าไม่ได้ ช่วงน้ำท่วมมีสีแดงมาก ถ้าฝนไม่ตกจะใส แต่น้ำแรงไม่พอใช้ ต่อไปอาจต้องเจาะบาดาล ตอนนี้ น้ำกินยังซื้อกันอยู่ ที่นี้มีปัญหาเรื่องน้ำมาก”

อาชีพเสริมยามว่าง

จากข้อมูลชุมชนที่นำมาช่วยกันวิเคราะห์ พบความต้องการที่จะใช้เวลาหลังกรีดยาง ซึ่งเป็น อาชีพหลักของคนที่นี่ เพื่อสร้างรายได้ ชาวบ้าน เห็นว่า ช่วงบ่ายที่ว่างจากการกรีดยางน่าจะทำงาน ที่เสริมรายได้ เมื่อสำรวจต้นทุนเดิมที่มีหน่วยงาน รัฐเคยสนับสนุนกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า แต่ทั้งร้างไม่มี คนรับผิดชอบทำจริงจึงจนผ่านไปสิบปี

“เราอยากได้อาชีพเสริมเพราะมีจักรอยู่ เคยมีโครงการให้มาสิบปีก็อยู่อย่างนั้น จักรเย็บ ผ้าขึ้นสนิมเกรอะ ตอนนั้นก็มีปัญหา แต่ไม่เคย โผล่หน้ามาเลย เหลือแต่ร่องปรุชาน ทำอะไร ไม่ได้ ทำโครงการต้องมีผู้นำจึงจะไปได้”

สำหรับกลุ่มสตรีตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านสะโตใน ปีแรก เริ่มจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องตัดเย็บ เพราะแต่ละคนไม่มีพื้นฐาน ทักษะที่มีอยู่แค่การ เหยียบจักรอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องทำและ ตัดแบบ ผลการอบรมเป็นเวลา 90 ชั่วโมงสามารถ ตัดเสื้อกุนง ซึ่งเป็นเสื้อสตรีท้องถิ่นมลายู ไปเป็น ของตัวเอง คนละ 2 ตัว

เราต้องเริ่มต้นใหม่

ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมสร้างกำลังใจให้ แก่ชุมชนหมู่บ้านสะโต เมื่อเริ่มต้นปีที่สองได้ หยิบยกการรวมกลุ่มจัดการเงินทุนหมุนเวียนใน ชุมชนขึ้นมา ทั้งที่ประเด็นนี้ถูกเสนอไปในครั้งแรก แต่ประสบการณ์ที่เคยทำกลุ่มออมทรัพย์ซึ่งไม่ ประสบความสำเร็จ ทำให้หลายคนเบ็ดขยาด กลัว ประวัติจะซ้ำรอย และยังไม่มั่นใจในการทำโครงการ ร่วมกัน ดังนั้นความสำเร็จที่เกิดขึ้นในปีแรก เหมือนจะช่วยเรียกความเชื่อมั่นที่เคยสูญเสียไป กลับมา โดยเฉพาะเห็นถึงความเอาจริงเอาจังของ ประธานกลุ่มที่ได้รับเลือกขึ้นมารับผิดชอบ

“ต้องมองการณ์ไกลไว้ก่อน จะให้ชาวบ้าน มาร่วมมือทำกันอีก ต้องคิดไว้ก่อน ไม่ใช่ยอมโดย ไม่คิดอะไร ทำให้เขารวมกันได้ก่อน มีความ สามัคคี แล้วเริ่มหาอะไรที่เหมาะสมกับเขา วันแรก ที่คุยกันเรื่องกลุ่มออมทรัพย์ไม่มีใครเห็นด้วย

“การตัดเย็บเสื้อผ้าจะเป็นอาชีพเสริม เรา ตัดยงตอนเช้า ตอนเย็นไม่ได้ทำอะไร อยากมี อาชีพเสริมบ้าง ไม่ได้ทำที่กลุ่มก็ทำที่บ้านได้ อยู่กับลูก วันหนึ่งได้ไม่ถึงตัวก็ไม่มีอะไร เพราะตัด ใส่เอง เดี่ยวนี้เสื้อสำเร็จแพง ถ้าเราซื้อผ้าตัดเอง มันจะมีราคาต่างกัน ใช้เองในครอบครัว ต่อไป เมื่อฝีมือดีขึ้น มีคนมาจ้างก็จะเป็นอาชีพด้วย ตอนนีเริ่มมีลูกค้ามาจ้างตัดแล้ว สมาชิกก็ยังอยู่ ครบทุกคน”

ที่นี้เคยทำมาแล้ว แต่มันล้ม เราอธิบายว่าอย่าคิดถึงของที่ล้มไปแล้ว เราต้องเริ่มนับใหม่ ถ้าจะทำอะไรแล้วคิดแต่เรื่องเก่าทำไมขึ้นหอรกบ้านเราจะอยู่เดิมๆ แบบนั้น เขาก็เริ่มมองเห็น เราไม่ได้จะอยู่แบบนี้ไปตลอด ปีหนึ่งล้ม ปีสองล้มก็นับหนึ่งใหม่ซิ อย่าไปมองสิ่งที่ผ่านไป แล้วเราต้องเริ่มต้นใหม่”

อย่างไรก็ตามลำพังแต่เพียงวิสัยทัศน์ของผู้นำกลุ่มยังไม่เพียงพอ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ ความเห็นพ้องต้องกัน และการลงมือทำของทุกคน เมื่อช่วยกันวิเคราะห์ถึงปัญหาของกลุ่มออมทรัพย์ที่ผ่านมา ทำให้เห็นถึงจุดอ่อน ของ ความไม่รู้ ความไม่เข้าใจ ขาดทักษะการบริหาร

จัดการที่มีประสิทธิภาพ ในการเริ่มต้นกันใหม่อีกครั้ง จึงไปดูงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จที่กลุ่มสร้อยดีออมทรัพย์บ้านบาลูกา ตำบลกาลูบึง ในอำเภอเดียวกัน และอีกหลายกลุ่มตัวอย่าง

“เราเริ่มจากคณะทำงาน 25 คนไปดูงานที่บ้านกาลูบึง บางคนถามว่าไปทำไม เราก็บอกว่าไปดูหน่อยว่าเขาทำอย่างไร พอเริ่มไปฟังก็คิดว่าน่าจะทำ เริ่มเข้าใจ ตอนแรกบอกว่าออมอะไรแค่ร้อยเดียว เสียเวลา พอเราเริ่มศึกษาดูเขา ถ้าเราออมคนละร้อย ห้าสิบคนก็ห้าพันแล้ว ก็เริ่มจะเข้าใจแล้วก็กลับมาคุยกันว่าจะทำ ไม่มีคนก็ทำกันก็เริ่มจาก 25 คนนี่ก่อน”

ออมทรัพย์เพื่อชีวิตที่ดี

นับจากเริ่มต้นกันที่ 25 คน จนถึงขณะนี้ กลุ่มออมทรัพย์มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 80 คนแล้ว ความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไป เป็นผลจากคณะทำงาน 25 คนที่ตกลงร่วมหัวจมท้ายมาเป็นสมาชิกเริ่มต้น มีการประสานงาน พูดคุย ทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ช่วยกันพูดชวนกันคุย ใครถามช่วยตอบและอธิบาย จนเกิดความเข้าใจ คลายความสงสัยและข้อข้องใจต่างๆ ที่สำคัญคือเงินที่นำมาออมไว้ด้วยกันเพียงเดือนละ 100 บาท ทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจ

“ที่ผ่านมาคนในหมู่บ้านเคยออมกับกลุ่มข้างนอกในรูปแบบการลงหุ้น แล้วเกิดล้มชาวบ้านเข็ด บอกว่าไม่เอาแล้ว ล้มแล้วไม่ได้คืน เราก็อธิบายว่ากลุ่มออมทรัพย์ของเรา เปิดให้ออมเฉพาะคนในหมู่บ้าน เราเห็นหน้ากันทุกวัน ประธานกลุ่มก็เป็นคนที่เราเลือก เป็นคนที่ไว้ใจ บางคนถามว่าออมทรัพย์คืออะไร เราก็บอกว่า เป็นการเก็บเงิน เดือนละร้อยบาท เดียวนี้ปีหนึ่งๆ เร็วมาก ผ่านไปแล้วก็ได้เงินพันสองแล้ว”

พื้นฐานอาชีพของคนส่วนใหญ่ที่มีรายได้ไม่แน่นอน ได้มาก็ใช้ไปในแต่ละวัน จนไม่เหลือเพื่อการเก็บออม ขณะที่รูปแบบการออมที่เรียกว่า **“การเล่นแชร์”** ยังจำกัดอยู่ในกลุ่มคนที่มีรายได้สม่ำเสมอและค่อนข้างสูงในการจ่ายเงินแต่ละครั้ง ทำให้คนจำนวนมากไม่มีเงินออมในครัวเรือนจริงๆ ดังนั้นการนำเงินมาออมรวมกันหลายคนเป็นเงินจำนวนมากขึ้น ทางกลุ่มวางแผนที่จะลงทุนด้วยการไปซื้อของ เพื่อมาขายต่อให้สมาชิกผ่อน บางคนอยากได้เฟอร์นิเจอร์ แต่ไม่มีเงินก้อนใหญ่ไปซื้อ จะผ่อนกับพวกสินเชื่อก็ทำไม่ได้ ถ้ามาออมร่วมกัน จะเป็นโอกาสซื้อของได้ ซึ่งสามารถช่วยเหลือสมาชิกที่ต้องการของใช้ในครัวเรือน

ให้ได้ซื้อของเช่นเดียวกับในร้านค้า แต่ต่างกันว่าถ้าไรจากการซื้อของจะกลับเข้ามาที่ชุมชน โดยยึดถือหลักการทางศาสนาอย่างเคร่งครัด มีผู้รู้ทางศาสนาเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และชี้แนะที่ถูกต้อง

“แต่ละครอบครัวแทบจะไม่มีใครออมเงิน จะมีเล่นแชร์กัน บางคนเล่นได้ บางคนเล่นไม่ได้ เพราะมีข้อบังคับ ซึ่งการเล่นแต่ละวง เขาไม่ได้เก็บเดือนละร้อย เพราะจำนวนน้อยเกินไป เขาเล่นกันสามสี่พัน คนที่ไม่มีฐานะก็ไม่ได้เล่น ที่ต้องเก็บเงินหลายพัน เพื่อรวมเป็นเงินก้อนเยอะ ดีสำหรับคนที่ต้องการใช้เงินก้อน”

เมื่อสภาพและเงื่อนไขที่เป็นอยู่ไม่เอื้อต่อการออม การตั้งกลุ่มออมทรัพย์ที่เข้าใจข้อจำกัดและความจำเป็นเรื่องค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดยเฉพาะการส่งเสริมให้เกิดการประหยัดและอดออมจึงได้รับความสนใจ และมีแนวโน้มที่ชาวบ้านจะตอบรับการบริหารจัดการของกลุ่มมากขึ้น แล้วยังได้สร้างความสัมพันธ์ การพบปะพูดคุย เกิดความใกล้ชิดกันภายในหมู่บ้าน

“คิดว่าไปฝากธนาคาร แค่อายุเดียวก็เสียเวลา กลุ่มเราทำสมุดบัญชีให้ทุกคนเป็นหลักฐานการฝากเงิน เก็บเดือนละหนึ่งร้อยบาท ถ้าเดือนไหนไม่สะดวก เพราะน้ำท่วม ตัดยางไม่ได้ ก็จะยืดหยุ่นให้ไปจ่ายเดือนถัดไป หรือตามแต่จะคุยกัน เมื่อต้องเก็บเงิน จะสร้างนิสัยประหยัดไปในตัวของชาวบ้าน อย่างเมื่อก่อนไม่เคยออม หาเท่าไรกินหมด แค่อายุเดียวไม่มีค่า

แต่ถ้าเก็บไว้นานๆ ก็เห็นคุณค่าการออม ในแต่ละเดือนที่ไปตามเก็บเงิน ไม่ต้องไปถึงธนาคารเราก็ได้ใกล้ชิดกับชาวบ้าน มีการพูดคุยกัน”

ประสบการณ์การร่วมอยู่ในโครงการพัฒนาที่เข้ามาในหมู่บ้าน พอรู้ว่าจะมีโครงการใดเข้ามาคำถามที่คุยกันคือ จะแจกอะไร จะได้อะไร ซึ่งโทษชาวบ้านแต่เพียงฝ่ายเดียวย่อมไม่ถูกต้อง เพราะที่ผ่านมาโครงการเหล่านั้นไม่ได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้ชาวบ้านเข้ามาคิด สะท้อนความต้องการ ลงมือทำ และรับผิดชอบด้วยตนเอง สิ่งที่เกิดขึ้นที่ผ่านมาดังที่สะท้อนไว้

“ชาวบ้านเขาอยากได้ของที่ได้ง่าย ใช่ง่ายหมดเร็ว แต่อันนี้ขอยาก ใช้นาน เหมือนเมื่อก่อนขอวัวสองคันรถ แต่ใช้วันเดียวหมด เอาวัวลงมามีคนรอซื้อแล้ว ชาวบ้านอยากเอาแบบนั้น”

เงินถึงมือร้อยละ

การเข้ามาของโครงการสนับสนุนท้องถิ่น เพื่อฟื้นฟูชายแดนภาคใต้ (ช.ช.ต.) สร้างการรับรู้ใหม่ เกิดคำถามใหม่ว่า **“เก็บข้อมูลหลายเดือนทำอะไรกันนักกันหนา เมื่อไหร่ตั้งค้จะลงมา”** แต่จากความพยายามของทุกคน ได้แก่ แกนนนำ อาสาสมัคร และผู้ประสานงานในพื้นที่ ร่วมกันทำความเข้าใจ ทำงานอย่างค่อยเป็นค่อยไป เรียนรู้ธรรมชาติ วิถีชีวิต ปรับตัว ปรับกระบวนการให้สอดคล้องกับบริบทของคนและชุมชน จนชาวบ้านเริ่มเข้าใจ ต้องทำทีละขั้นตอน เมื่อผ่านไปตามกระบวนการอย่างถูกต้องแล้ว โครงการได้รับการอนุมัติและสนับสนุนงบประมาณ ทำให้ชาวบ้านรู้สึก **“พูดจริงทำจริง”** จึงเป็นที่ยอมรับและให้ความร่วมมือ นอกจากนี้การบริหารจัดการของโครงการที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีใบเสร็จยืนยัน ไม่มีรู้โหวร่อยรัวที่ใครจะทุจริต หาผลประโยชน์โดยมิชอบ ยังสร้างความเชื่อมั่น ความ

ไว้วางใจให้เกิดขึ้น ซึ่งเป็นประเด็นที่ทุกคนเห็นเหมือนกัน และอยากให้เห็นมาตรฐานเช่นนี้เกิดขึ้นในโครงการของรัฐอื่นๆ ด้วย

“ร้อยละเงินลงมาเลย ได้เงินมาเท่าใด ถึงชาวบ้านเท่านั้น ไม่มีต้องมาแบ่งประธานชาวบ้านชอบตรงโปร่งใส จุดนี้ที่เขาเชื่อถือ เราต้องแจ้งให้ชาวบ้านรู้ทุกอย่าง รู้สิ่งที่ทำ อย่างเมื่อก่อนซื้อของไม่มีใบเสร็จ ไม่รู้ซื้ออะไร ของที่ซื้อได้คุณภาพใหม่ หรือของราคาสามพัน แต่ซื้อห้าพัน แล้วสองพันไปไหน ทำแบบนี้ชาวบ้านก็ไม่ไว้วางใจ แล้วถ้าไม่ไว้วางใจ ทุกอย่างจะพัง ที่หมดกำลังใจ ที่ท้อแท้กันมาก เพราะถูกหลอก ขอแล้วไม่ให้ สัญญาจะให้ถึงเวลาไม่ให้ หากินกับชาวบ้าน โกงชาวบ้าน”

ไม่เพียงแต่กระบวนการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ จะสร้างความเชื่อมั่น หรือ “ซื้อใจ” ให้เกิดความร่วมมือการทำงาน หากเป็นผลที่ต่อเนื่องจากกระบวนการที่สร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเอง จุดนี้ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เกิดเป็นชาวบ้านที่เข้มแข็งในการพัฒนาหมู่บ้าน จนมาถึงวันที่เมื่อใดทำ

ประชามของโครงการแล้ว “ชาวบ้านมากันหมด เดินหน้าด้วยกันหมด ชักถาม คอยกันทำความเข้าใจ ร่วมมือกัน”

ดังที่เสียงสะท้อนของหลายคนบอกเล่า ถึงความเปลี่ยนแปลง ทั้งที่เกิดขึ้นกับตัวเอง เพื่อนบ้าน และคนในหมู่บ้านเดียวกัน เห็นถึงทิศทางข้างหน้าเชิงบวกในโครงการพัฒนาต่อไป ซึ่งเป็นผลสำเร็จที่ไม่หยุดแค่เป้าหมายของโครงการเท่านั้น

“ชาวบ้านกล้าพูด กล้าเลือกที่จะเอาแบบนี้ กล้าเถียง ช่วยกันออกความคิดเห็น มีการตกลงกันให้ทุกคนได้เสนอ แล้วค่อยมาคุยกัน จะเอาอย่างไร ชาวบ้านให้ความร่วมมือมากขึ้น จากที่ฉันอยู่บ้านฉัน เธออยู่บ้านเธอ แต่ตอนนี้เรารวมกลุ่มกัน แลกความคิดเห็นกัน”

แม้ปีนี้ หรือปีหน้า แม่น้ำสายบุรีจะเอ่อท่วมบ้านสะโตเซินที่ผ่านมา แต่บ้านสะโตวันนี
กำลังเปลี่ยนแปลงไปแล้ว

ผู้เขียน

จิตต์ปภัสสร บัตรประโคน

ผู้ให้ข้อมูล

ชลอ และยา, มะราแย้ง วาอีบงชู, มะซูกี มะสีละ, นูรียะ ตะเสะ,
ซีลา อาลี, รอกิเยะ ปือแน, ฟิชาม หะแ

ผู้ประสานงานพื้นที่

ฟิชาม หะแ

จัดทำโดย

โครงการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นเพื่อฟื้นฟูชายแดนภาคใต้ (ช.ช.ต.)

สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา เลขที่ 693 ถ. บำรุงเมือง

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ 0-2621-7810-2 โทรสาร 0-2621-8042

Home page : <http://www.ldinet.org>

ปีที่พิมพ์

เมษายน 2556

สนับสนุนโดย

ธนาคารโลก

กระทรวงการคลัง